

γῶνος, ἐκπληρῶν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Κυβερνήτου, ἀπῆλθε χωρὶς ἀναβολῆς καὶ κατώρθωσε τὴν σύμβασιν τῆς 9 Αὐγούστου. Ἐμαθον δὲ ὅτι καὶ περὶ παραδοχῆς συνταγματικῶν θεσμῶν ὠμίλησε πρὸς τὸν Κυβερνήτην κατ' ἀνωτέραν ἐπιταγὴν, καὶ ὅτι μὴ τυχὼν ἀρεστῆς ἀπαντήσεως παρεκάλεσεν αὐτὸν, καθ' ἃς εἶχεν ὁδηγίαις, νὰ καταλίπη τὸ ἀγγλικὸν δίκρατον, ἐφ' οὗ περιηγεῖτο ἕως τότε. Καὶ ὁποῖα μὲν ἢ ἀπάντησις ἀγνοῶ, γινώσκω δὲ μόνον τί μετὰ δύο σχεδὸν ἔτη ἀπεκρίθη πρὸς ἕτερον Ἕλληνα, προτρέψαντα ἐπίσης αὐτὸν νὰ χορηγήσῃ σύνταγμα. Ὁ πλοίαρχος οὗτος ἦτο ὁ μετὰ ταῦτα ἐν Ἀθήναις πρεσβευτὴς Lyons, ἡ δὲ συνομιλία ἐγένετο ἐπὶ τῆς φρεγάτας *Μαδαγάσκαρ*, παρόντος καὶ τοῦ διηγηθέντος μοι αὐτὴν ὑπαπιστοῦ τοῦ Κυβερνήτου Δ. Καλλέργη.

Ὁ μὲν Κυβερνήτης ἐδαινολογεῖτο ὅτι αἱ βραδουργίαι καὶ ἡ κατὰ τῆς ἐξουσίας σφοδρότατη ἀντιπολιτευσίς, παραλύουσαι τὴν ἰσχὺν τῶν νόμων, διετάραττον τὴν τάξιν ἣν ἠγωνίζετο νὰ εἰσαγάγῃ· ὁ δὲ πλοίαρχος ἔλεγεν ὅτι ὑπῆρχε τρόπος δραστηώτατος, ἔχων τὴν δύναμιν νὰ καταστήσῃ τὴν ἀρχὴν ἀδιάσειστον καὶ νὰ ματαιώσῃ τὰ σχέδια τῶν ἀντιπάλων, καὶ ὅτι ὁ τρόπος οὗτος ἦτο τὸ σύνταγμα.

— Ἐγὼ ὁμως, ἀνερώνησεν ἐντόνως ὁ Κυβερνήτης, προσκληθεὶς νὰ κυβερνήσω τὸν τόπον τοῦτον, ὅς τις κλυδωνίζεται ὅσον καὶ τὸ ἡμέτερον πλοῖον ἐν ὄρα τρικυμίας, καὶ νὰ φέρω αὐτὸν εἰς λιμένα σωτηρίας, οὔτε σκοπὸν, οὔτε προαίρεσιν ἔχω νὰ πράξω παρὰ τὸ καθήκον μου· ὀφείλω νὰ σώσω καὶ οὐχὶ νὰ καταστρέψω. Ἐὰν δώσετε εἰς τὸ βρέφος τοῦτο, προσεῖπε δακτυλοδεικτῆσας τὸν ὀκταετῆ υἱὸν τοῦ πλοίαρχου, ξυράφιον, δὲν θέλει κόψαι δι' ἀγνοίαν τὸν λαίμωδον αὐτοῦ; Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ἀμαθῶν λαῶν. Τὸ σύνταγμα εἶναι ξυράφιον, εἰς τὴν χροῆσιν οὗ τινος· δὲν ἐγγυμνάσθησαν ἔτι αἱ χεῖρες τῶν Ἑλλήνων. Μὴ λησμονῆτε ὅτι ἡ ἀνατροφὴ αὐτῶν ὑπῆρξε δουλική.

— Δι' αὐτὸ δὴ τοῦτο, διότι δὲν τὸ λησμονῶ, ἰδοὺ τί θὰ ἔπραττον ἂν ἤμην Κυβερνήτης· θὰ ἔδιδον τὸ ξυράφιον εἰς τὸ

